

Aan: gedeputeerde RO, Cees Loggen
Gedeputeerde 'Hollands Kroon', Edward Stigter
Onderwerp: PARK-Advies ontwerpbestemmingsplan uitbreiding Agriport A7
Datum: 28-01-2021

Geachte gedeputeerden Loggen en Stigter,
beste Cees, beste Edward

Ofschoon ik als PARK op de eerste plaats een agenderende adviesrol heb, richt ik mij toch ook op het voorkomen van ruimtelijke ontsporingen. Onderstaand advies volgt in grote lijnen het advies van de ARO als ook mijn eerder uitgebracht thematisch advies over uitbreiding datacenters en distributierreinen. Anders dan het thematisch advies gaat onderstaand advies specifiek in op de locatie. Dit advies is ambtelijk kortgesloten met Untung Buter en Ragna Walraven. Nu het advies locatie-specifiek is kan de relatie met de Leidraad Landschap & Cultuurhistorie worden gelegd. In de zienswijze van 2018 -waar ik als PARK niet bij betrokken ben geweest- ontbreekt deze relatie. Dat is mijns inziens een omissie. De Leidraad vormt immers een belangrijk en recent vastgesteld (september 2018) toetsingskader voor de ruimtelijke ontwikkelingen in Noord-Holland. Door mijn advies direct te verbinden aan de Leidraad kan ook niet de misvatting ontstaan dat dit advies slechts de mening van 'de PARK van dienst' is, waar mogelijk een andere PARK tot een ander advies was gekomen. De Leidraad laat geen ruimte voor een ander advies dan onderstaand advies.

Relatie met de Leidraad Landschap & Cultuurhistorie

De Leidraad stelt dat ruimtelijke ontwikkelingen in de Wieringermeerpolder bij moeten dragen aan het zichtbaar en herkenbaar houden van de landschappelijke karakteristiek, aan het versterken van (de beleving van) de openheid en helder gepositioneerd moeten zijn ten opzichte van de ruimtelijke dragers.

De Leidraad benadrukt dat in de Wieringermeerpolder mét de ontwikkeling van een robuust landschappelijk raamwerk ruimte kan ontstaan voor grootschalige ontwikkelingen. "Ruimtelijke ontwikkelingen als windmolens, glastuinbouw en datacenters vragen om een nieuw ruimtelijk raamwerk voor de polder als algehele compositie (totaalontwerp) met respect voor het idee van het oorspronkelijke ontwerp van de droogmakerij". De Leidraad geeft aan dat de ruimtelijke kwaliteit vergroot kan worden door grootschalige ontwikkelingen op zorgvuldig vormgegeven wijze in te passen.

De Leidraad doet de aanbeveling de A7 te ontwikkelen als ruimtelijke drager voor grootschalige programma's op gebied van agribusiness en dataverkeer, waarbij rekening wordt gehouden met de beleving van de polder. "Ontwikkel de A7 ter plaatse van de glastuinbouw/Agriport tot een drager van grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen. Pas de bebouwing in een groter landschappelijk raamwerk in en zorg waar mogelijk voor doorzichten over polderlijnen. Op deze wijze ontstaat een goed vormgegeven landschappelijke zone langs de A7 die een representatieve rand en het 'podium' voor de bebouwing vormt. Maak zo van de innovatieve ruimtelijke ontwikkelingen het visitekaartje voor dit gebied. Maak bij ruimtebehoefte voor nieuwe (grootschalige) ontwikkelingen, vanuit het totaalconcept een zorgvuldige integrale afweging naar de juiste plek hiervoor". Daarbij is ter hoogte van Agriport en het datacenter de diepe zichtlijn die men vanaf de A7 in westelijke richting ervaart expliciet op kaart aangegeven.

Daarmee stelt de Leidraad een versterking van het landschappelijk raamwerk als eerste voorwaarde voor grootschalige ontwikkelingen in de Wieringermeerpolder en de zorgvuldige inpassing daarvan als tweede voorwaarde.

De Leidraad geeft aan dat de ontwikkeling moet zijn afgezet tegen een visie voor de polder als geheel, dat de A7 moet worden ontwikkeld tot visitekaart die de innovatiekracht van de polder etaleert en dat ter hoogte van Agriport /datacenter vanaf de A7 in westelijke richting het brede zicht op de polder moet worden gehandhaafd.

PARK Advies

Bovengenoemde uitgangspunten en aanbevelingen vormen de grondslag voor mijn dringend advies in het bestemmingsplan geen uitbreidingen over de A7 toe te staan.

De ruimtelijke kwaliteit aan de A7 staat sedert de komst van de datacenters, Agriport (met bedrijven die men niet direct op een agriport zou verwachten als een poelier, een bedrijf in dakvensters en een showroom van tractoren) en de grootschalige glastuinbouw al danig onder druk. Door voornoemde ontwikkelingen ervaart men vanaf de A7 nog maar weinig van het open en weidse landschap van de Wieringermeerpolder.

Het open gebied tegenover Agriport en het aanliggend datacentrum vormt een laatste breed 'venster' op de open polder. Dit venster is een belangrijke kwaliteit en als zodanig in de Leidraad ook expliciet op kaart weergegeven. Door ook daar een verdichtende ontwikkeling toe zou staan verwordt de A7 tot een route die niet lángs maar dóór een veelheid van weinig samenhangende ontwikkelingen voert.

Ik adviseer niet de planologische ruimte te scheppen waarmee Agriport en mogelijk ook datacenters aan de westzijde van de A7 uit kunnen breiden.

Mochten deze uitbreidingen onverhoopt wel mogelijk worden gemaakt dan herhaal ik in navolging van mijn eerder uitgebrachte thematisch advies de noodzaak van:

- Het opstellen van een groter masterplan dat alle ontwikkelingen in hun onderlinge samenhang beziet;
- Het stellen van eisen aan circulariteit, duurzaamheid en meervoudig ruimtegebruik.
- Het benutten van koppelingen met betrekking tot het hergebruik van restwarmte en CO2.
- Een gedetailleerde visie ten aanzien van de landschappelijke inpassing.
- Het door een onafhankelijke partij doen opstellen van een sterk beeldkwaliteitsplan waarin de ruimtelijke / architectonische ambitie wordt uitgewerkt.
- Het instellen van een quality-team dat de planuitwerking toetst op circulariteit, duurzaamheid, meervoudigheid, beeldkwaliteit en landschappelijke inpassing.

Het belang van de ruimtelijke kwaliteit kan in de Wieringermeer niet voldoende voor het voetlicht worden gebracht, zie ook het artikel dat Trouw (22 januari 2021) deze week heeft gepubliceerd en waarin Adriaan Geuze in weinig flatteuze bewoordingen ingaat op de ontwikkelingen rond de A7. Met dit advies dring ik er op aan verdere nivellering van de ruimtelijke kwaliteit in de oudste Zuiderzeepolder van het land een halt toe te toepen.

Steven Slabbers
PARK Noord-Holland